

15. cél:

A szárazföldi ökoszisztémák védelme, helyreállítása és fenntartható használatának elősegítése, a fenntarthatóan kezelt erdők megteremtése, az elsivatagosodás elkerülése, a föld degradációjának és a biodiverzitás pusztulásának megállítása és visszaszorítása

Marjainé Szerényi Zsuzsanna

Keszthely, 2017. május 19-20.

A világ helyzete

Füves, gyepes területek

40%, fő veszélyeztető forrás a mezőgazdaság (http1)

Forrás: http2

Forrás: http3

Vizes élőhelyek

1900-tól az összes vizes élőhely 64%-a tűnt el, és a szárazföldieké nagyobb ütemben; 1970 és 2008 között 40% (Európa: 35%-ra); veszélyeztető: mezőg., állattartás

a szárazföldi ökoszisztémák a teljes éves szolgáltatások 60%-át adják (pénzben) (Costanza et al., 2014)

Erdők

1990-2015: 130 millió hektáros csökkenés; trópusokon a legjelentősebb; 2010-től a csökkenés üteme mérséklődött (0,18%-0,08%); nőtt a védett erdők kiterjedése (nemzetközileg tanúsított erdő 11% (2015)) (http6)

Forrás: http4

Forrás: http5

Mezőgazdasági területek

37-39% (FAO, 2016); 20%-os növekedés Costanza et al. (2014) szerint

A hazai állapotok

- Európa: feldarabolódottság (fő kiváltó ok: közlekedési infrastruktúra)
- Hazánk: Pannon biogeográfiai régió
- Kb. 20% valamilyen védettséget élvez (pl. Natura 2000)
- a közösségi jelentésű fajok közel háromnegyede rossz állapotban
- erdei ökoszisztémák jelentős része rossz vagy nem kielégítő természetvédelmi helyzetű (erdők egészségi állapota állandó: tünetmentes kb. 50%, gyengén károsodott az egynegyede)
- folyamatosan csökken a mozaikos tájelemek területi aránya
- a táji lépték lehet az egyetlen, hosszú távon eredményre vezető szint a helyreállításban
- AKG: a teljes mezőgazdasági terület egyötöde

Javaslatok

- ökoszisztéma-szolgáltatás (Ösz) szemlélet: jóllét és ÖSz-ek közötti kapcsolat mélyebb feltárása
- erdei biológiai sokféleség: természetközeli erdőgazdálkodás minél nagyobb területen
- oktatás, szemléletformálás: gazdák, lakosság
- turizmusfejlesztés: természetközeli turisztikai desztinációk, a jövedelemtermelő-képesség megtartása mellett
- mezőgazdasági biológiai sokféleség: az AKG-ban résztvevők növelése
- a helyi közösségek bevonása a döntéshozatalba

Felhasznált irodalom

- Costanza, R., de Groot, R., Sutton, P., van der Ploeg, S., Anderson S.L., Kubiszewski, I., Farber, S., Turner, R.K. (2014): Changes in the global value of ecosystem services. *Global Environmental Change*, 26:152–158.
- FAO (2016): Global Forest Resources Assessment 2015. How are the world's forests changing? Second edition. <http://www.fao.org/3/a-i4793e.pdf>. Letöltés: 2017. 04. 29.
- http1: <http://www.fao.org/docrep/008/y8344e/y8344e05.htm>
- http2: http://knp.nemzetipark.gov.hu/print.php?pg=menu_1469&nyelv=0
- http3: http://fhnp.nemzetipark.gov.hu/print.php?pg=menu_2944
- http4: <https://pixabay.com/hu/photos/erdei%20%C3%BAt/>
- http5: https://www.google.hu/search?q=f%C3%BCves+gyepes+ter%C3%BClet+k%C3%A9p&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b&gfe_rd=cr&ei=xiMdWdCkMeSv8weL54XoAQ#q=mez%C5%91gazdas%C3%A1gi+k%C3%A9pek
- http6: <http://data.worldbank.org/indicator/AG.LND.AGRI.ZS>
- NBS (2015): A biológiai sokféleség megőrzésének 2015-2020 közötti időszakra szóló nemzeti stratégiája, 2015 június. http://www.biodiv.hu/convention/cbd_national/nemzeti-biodiverzitas-strategia/biologiai-sokfeleseg-megorzesenek-2015-2020-kozotti-idoszakra-szolo-nemzeti. Letöltés: 2017. 04. 29.
- Ramsar – Convention on Wetlands (2009): Wetlands: a global disappearing act. http://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/factsheet3_global_disappearing_act_0.pdf. Letöltés: 2017. 04. 29.